

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-útca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:	20 cor.
pe un an	20 cor.
pe 1/2 an	10 .
pe 1/4 an	5 .
pe 1 lună	2 .
N-rii de Duminecă pe an	
4 coroane.	

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

DE CE?!

„Budapesti Hirlap” a găsit și principia răului din statul ungur și leacul. Răul e că în școlile maghiare nu se pune destulă grije pentru ca să năsealătoiască în suflet sentimente patriotice, iar tămaduirea poate veni cu mai multă delă acțiunea culturală politică a statului național-maghiar?

Cu acest prilej numitul ziar în numărul său dela 20 c. face și mărturisiri prețioase privitoare la desconsiderarea pe d'oparte de care Români au parte când ar fi vorba să fie și ei împărtășiți — în școală — de binefacerile obștești, iar pe de altă parte arată greutățile ce intimpină când vorba e de o funcție publică. Recunoaște d'asemeni calitatele superioare a le tinerilor romani și puterea lor de muncă și luptă.

Serie anume:

„De zece de ani Slovacii n'au școli medii și chiar cele pe cari li-au avut, au fost de scurtă durată și de scurt efect. Cu toate acestea panslavismul crește! Dintre elevii romani cel puțin cincizeci de procente umbă în școli maghiare a căror spirit patriotic stă mai presus de orice îndoială. Cu toate acestea, cele 50% de elemente patriotice nici nu le potă descoperi. Din contră, Russu Širienii și Braniștii au ieșit din școli maghiare!

„Ce poate fi dar cauza, că cu toate mijloacele săle instructive și morale, școala maghiară nu poate să transforme pe tinerii romani, serbi ori slovaci cel puțin întrătata, ca după-ce ajung în mediul național să nu rupă cu tot ce școala maghiară li-a alăturat în suflet ca prime condiții ale patriotismului? Merita să ne ocupăm de aceasta chestie mai ales pentru că nici administrația școlară nici profesorilor nu li-a venit în minte că față de copilul român, serb ori slovac ar trebui să se pună pe alt teren, decât față de cutare Fekete József ori Balog Péter, pentru că tocmai din cauza naționalității lor, aceiai au în sufletul lor ceva ce școala și profesorul lasă gol și mai târziu în acest gol încolțesc principii și idei care în chip nespus de repede scot din suflet ceea-ce credeam că școala maghiară a alăturat pentru totdeauna.

După ce face o paralelă între séracia de cărurari romani de pe vremea lui Rákoczy și despre belșugul d'acum, când „inteligenta română și sasa din Ardeal azi mană este de calitate superioară celei maghiare”, face tabloul mizeriei cu care luptă Românul până și în școală, sărat cum, cu toate acestea, dă și nainte, să că:

„Lupta de mai bine de jumătate secol între aceste două elemente (Români și Maghiari) se întoarce în favorul maghiarismului. România nu năpădește nu numai ca o masă, nu meric, ci și ca element de civilizație întră tot mai adânc nu numai în văile locuite de Maghiari, ci și în

orașe. Eaz currentul acesta pustiitor nu se va opri de sine. Nici societatea maghiară ardeleană care se destramă nu-i va pune stăvila! Cine să-l și opreasă în năvala sa dacă nu acțiunea politică culturală a statului național-maghiar?

Cum crede „Budapesti Hirlap” să se pornească această acțiune culturală politică, n'eo spune. Dă și insă cu socoteala. Tot pe calapodul vechiu: prin alioarea sentimentului patriotic, — după-ce întâi s'ar confisca, se înțelege, școlile confesionale.

Lasă că merge insă greu de tot cu această confiscare, lasă că bani nu sunt destui nici pentru ridicarea școlilor necesare între Unguri, lasă că și de-ar fi bani, ei trebuiește pentru alte scopuri mult mai urgente, dar să presupunem că sunt și bani și s'ar face și o legă radicală în vederea acțiunii culturale-politice urgentă de ziarul budapestan: sătunci ce cred colegii nostri maghiari? Cred că de azi pâna mâne nici au facut o apă cu ei?

Dar a spus-o și Bartha Miklós, nu de mult: Ungurii să se mulțumiască dacă în naționalitate au deschis și produs comunitatea de sentimente. Comunitatea etnică este peste putință.

Comunitatea de sentimente nu se poate răsuna însă cătă vreme în învățământul maghiar și în viața publică a țării există răul semnalat chiar de „Budapesti Hirlap”, care recunoaște că orice cat de talentat, Românul nu progresează pe terenul vieții publice numai fiind că e — Român! Comunitate de sentimente între Unguri și naționalitatea numai așa se poate, dacă înțează orice acțiune agresivă, orice tendență politică cu scop de a ne înțelege firea, căci a se distrugă ceea-ce este elementar în noi, și așa e cu neputință.

Nu le rămâne deci concetașenilor noștri maghiari decât să ceară guvernului acțiuni care să duce la egală îndreptățire și la adevărată înfrățire. Elementul ce atât de năvalnic a ajuns și în orașe, pătura cultă română, le va fi sătunci aliat valoros și nici decât un element de civilizație de care ziaristul maghiar ar avea motiv să se sperie și alarmeze.

Congresul mare al sérbilor în Belgrad. La începutul verii se va fi în Belgrad un congres mare al ziariștilor sérbi din Croația, Dalmatia, Bosnia și Herțegovina și din Ungaria de Sud. La congres se afirmă că va fi reprezentată și presa cehă și rusă. Acest congres încă va vrea să fie contrapunctul congresului finit de ziariști slavon, la care se știe că a fost în preponderanță spiritul conservativ catolic și cel sloven. După cum se vede, se va pertracta asupra organizării presei sérbe din Austria și Ungaria, deși convocatorii au declarat că fința congresul este apărarea intereselor economice și culturale a sérbilor.

La congregație.

Adunarea generală a congregației comitatului Arad e convocată pe Miercuri în 20 Aprilie 1902 st. nou.

Când rugăm pe această cale pe toți membrii români ai reprezentanței comitatense, să participe la această adunare tot-odată le facând cunoscut că în preziua adunării, adeca Marii în 29 Aprilie st. n. a. c., seara la 8 ore, vom fiind în hotelul „Vass” consfătuire asupra obiectelor, ce se vor desbată în adunarea congregației.

Mihaiu Velciu

Traian Vațan.

Episcopul român aradan.

Sub titlul de mai sus „Arad és Vidéke” (dela 20 c.) publică, la loc de frunte, următoarele:

Mult stimate d-le Redactor!

Aflu că e mai practic și mai potrivit pentru importanța causei ca șirele prezente să le publică în stimul D-Tale ziar, decât într-un ziar din capitală, deoarece astfel cei interesați din ziarul acesta pot lua informații mult mai ușor decât din presa budapestană.

Fără multă introducere pot să spun, că în cercurile guvernamentale se privește cu mare interes în fața alegerii pentru moștenirea regretatului episcop Goldiș. Si anume, pentru că alegerea aceasta va fi peatâa unghiară și directivă ca guvernul să atingă și ia pentru regularea chestiei naționale ajunsă deja urgentă. Elementele conduceștoare ale Românilor și a celorlalte naționalități au putut deja să vadă și păță acum, din desbaterile Dietei, că plângerile intemeiate și recriminările s'au formulat din partea diferitelor partide maghiare pentru directivele pline de ură adevărată și dușmanie ce tot mai mult și mai temerar se manifestă în presa și școala naționalităților în contra statului și naționei maghiare. Si asta e cauza pentru care nu numai în Dietă, dar și în afară de aceasta, în cercuri intime se urgentează într'una și li se fac imputările Szell și Wlassics: cum pot să răbdă încă și mai pe departe munca de sobol ce indeosebi ultraștii valahii, puși în soldă străină, comit așa zicend în fața noastră.

Ei bine, după căte știu din isvor autentic, Szell și-a dat cuvântul, că nainte de a lua măsuri decisive legale pentru rezolvarea chestiei naționale, vrea să aștepte să vadă pe cine vor alege episcop la Arad, în cel mai important scaun episcopal român.

Aici sunt foarte bine informații despre calitățile personale, despre intențiunile politice și mai ales naționale ale celor mai cu vază candidați: Hamsea și Mangra. Cunosc trecutul lui Mangra, legăturile lui cu liga și cu bărbații fruntași care l-au ajutat cu sume mari; se știe exact în ce foi intransigente a scris și ce a scris. Si — acum se poate spune fără discreție — regretatul Goldiș, care se bucură de buavoință și increderea guvernului, a perdit acestea în momentul când pe Mangra l'a numit vicar episcopal la Oradia (isvor: Mangra a fost ales de sinod!), deși se știe că fericitul episcop, bun Român și bun patriot, nu putea să scape de sub îndatoririile luate prealabil când cu încheierea pactului și că în timpul dia urmări a părut foarte rău pentru țesul acesta, lucru din care nu facea secret aici.

După ce spune că umblând pe la Budapesta, vicarul Oradiet Mart a căutat să risipească „nedumerile” — ori mai bine neadeverările și calomniile ce „informatorii” din Arad (unde s'a fabricat și scrisoarea de mai sus) respindă și răspundă despre dinșul, — dar că nu a reușit să câștige increderea guvernului, cu toate că deputații bihoreni și sunt mari prietini și l'au recomandat nu se poate mai bine, scrisoarea termină promițând că va reveni asupra candidaturei lui Hamsea... pe care, nu ne îndoim, îl va recomanda cu toată căldura ca și astfel să se învedereze cu minenia și naționalismul d-lor Dr. Rațiu și Dr. Murășan, cari susțin și ei candidatura lui Hamsea și combat pe viața carul Mangra.

DIN ROMÂNIA.

Dela Academie. Vineri după amiază la orele 1 și jum. Academia Română a ținut ședință solemnă, sub președinția d-lui Iacob Negruzzi, asistat de dl Dim. Sturdza, secretar general.

Dl Dr. C. Istrati și-a desvoltat discursul de recepție în sinul Academiei, vorbind despre Ioan Ghica.

Intr-o înălțătoare cuvântare, dl Dr. Istrati a reamintit figura marei bărbați, al cărui loc în Academie il ocupă d-sa astăzi insistând mai cu seamă asupra activității lui științifice.

Dl Dr. Istrati a citit, între altele, numeroase pagini alese din operele științifice ale lui Ioan Ghica și a terminat exprimându-și deplina mulțumire că dorințele lui Ion Ghica sunt îndeplinite: astăzi țara noastră în cea ce privește activitatea bărbaților ei pe tărîmul științei, ocupă un loc de cinste printre celelalte țări.

Dl Dim. Sturdza, secretar general, din partea Academiei, răspunde d-lui Dr. Istrati.

Unul din mariile merite ale lui Ion Ghica zice d-sa, a fost că ar fi putut ocupa cu onoare un loc în oră care din cele trei secțiuni ale academiei noastre.

Dl Sturdza arată apoi pe scurt, activitatea literară, sociologică, politică și diplomatică a marei bărbați. Este o mare cinste pentru dl Istrati, că ocupă în sinul acestelui Adunări locul lui Ion Ghica; d-sa îl ține însă cu onoare. Lucrările științifice ale d-lui Dr. Istrati, chiar înainte de a fi membru al Academiei, l-au pus în rîndul puținilor noștri bărbați care au muncit pentru propagația științei.

Termină, urmărl d-lui Dr. Istrati ca și de aci înainte să aibă același spor în muncă și dragoste pentru știință.

Sedinta publică se ridică la orele 2 și trei sferturi.

Te-deum. Duminecă dimineață, cu ocazia aniversării proclamării regatului și nașterei M. S. Regelui, s'a ținut la Mitropolie la orele 10 jum., un te-deum la care au asistat toti d-nii miniștrii astăzi în Capitală președintii curților de casă și apel, primul președinte al tribunalului, dl primar al Caritelei cu consiliul comună, oficerii generați și superiori, precum și toți direcțorii și sefii de serviciu dela toate autoritățile.

Onorurile militare li-au făcut o companie și reg. 4 Ilfov 21 cu muzică și drapă.

După te-deum, persoanele presente au mers la palat unde s-au înscris în registre care au stat deschise până la orele 6 p. m.

Din străinătate.

Atentat. Din Varsòvia se telegrafează că un student universitar a tras trei focuri de revolver asupra generalului Czartkov, guvernatorul orașului! Generalul a fost rănit, dar nu primește încă. Cât despre student, el desigur va fi osândit la moarte.

Wilhelmina, regina Olandei, după cum se scrie, este greu bolnavă și sunt temeri de o catastrofă.

Pretendent la tronul Albaniei. Pe bulevardele Parisului s-a găsit un nou rege, El se numește Don Juan d'Aladro. După spusele sale proprii el este singurul pretendent la tronul Albanezilor. Ca și strămoșa lui e „prințesa” Castriota, care și-a trage originea dela eroul poporului albanez: Scanderbeg. Don Juan d'Aladro s-a născut în 1845 într-un oraș din Andaluzia. A studiat în Sevilla, a intrat apoi în serviciul diplomatic al patriei sale, fiind mai mult timp atașat la consulatul spaniol din Viena, Paris și Bruxelles, devenind apoi consul la Haaga, apoi la București. În anul 1887 părăsi cariera de consul și se retrase la Paris, unde se ocupă cu planul zidirii unui tun din tunel din munții Pirenei. Nu multă vreme se laudă, că știe vorbi afară de limba spaniolă și limbile: franceză, germană, engleză, italiană, română și chiar și limba arabă. El se provoacă la Albania, ca la „patria lui iubita”, trimite proclamații către „iubitul lui” popor albanez și se laudă că toti domitorii Europei îl sprigesc, ca să ocupe tronul albanez.

Inmormântarea lui Horánszky.

Inmormântarea fostului ministru H. Ránszky s-a făcut luni cu pompa cuvenită. Duminecă rămășițele mortuare au fost aşezate pe catafalac în sala mare a ministerului de comerț.

M. Sa Monarchul îndată ce a aflat de spre moartea ministrului Să, a trimis o telegramă de condoleanțe lui Horánszky Lajos, deputat fiul decedatului ministru.

Serviciul funebru l-a pontificat arhiepiscopul Samassa, asistat de numeroși preoți. Ei canticile le-a executat corul operei. Discursul funebru l-a tîntuit Berzevitzky.

Cosciugul pus apoi pe un car tras de șese cal a fost dus în cimitirul Kerepes, unde a fost însoțit de toți ministri, de membri ai Casei magnatilor, deputați, înalti demnitari de stat și un public numeros.

La cimitir priorul capușinilor a sfintit înăuntru cosciugul, care a fost apoi depus spre vecinătatea odihină.

CLEOPATRA.

R O M A N

59

de

HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

Pe urmă am văzut cu mult mal înainte, decât ai fi știut tu — că valurile înimii tale se grăbesc cu furie spre țemură stincos al perzării, în care azi și-a frânt cu desevirșire viața. În fine sosi noaptea aceea, aceea noapte îngrozitoare, când ascunsă în odaie am văzut, cum tu ai aruncat în vînt șalul meu și cu vorbe dulci ai păstrat coroana de trandafiri, darul răvalit mele regesă. Atunci — ah, tu și bine, în chinurile mele și-am trădat taina, pe care n'ai voit să o observi tu însuți — și tu și-a băut joc de mine Harmachis! Ah, rușine! tu însuți, cu mintea ta ai făcut batjocură din mine!... Te-am lăsat singur, și în sinul meu s-au redescoperit toate chinurile, căi sfâșiau înima de femeie, căci atunci erau siguri, că iubiai pe Cleopatra! Da, și erau așa de nebună, încât am voit să te trădesc încă în noaptea aceea; dar m'au gândit, încă nu, mănușe, poate te vei înmuia... A sosit acel măine, și totul era gata pentru îsbucnirea conspirației, care pe tine te-ai făcut Farao! Întrat la tine — îți aduci aminte — și tu m'au respins din nou când îți-am vorbit în figură; m'au respins ca pe un lucru fără valoare, care nu merită să te gândești asupra lui nici măcar ua mo-

Din Bihor.

Alegere curioasă de sub-notar în Beiuș.

Să ținut în 15 I. c. Cu o nespusă curiositate așteptau toți această alegere, pentru că cu această ocazie avea să servească noui protopretore Horváth (ales în locul cunoscutului Beliczay) dovezii despre sentimentele sale de complexanță, simpatie și stimație față de români.

Alegătorii — reprezentanții comunali cu excepție disperata erau grupați pe lângă înțărul român născut în părțile noastre Aurel Popa, cunoscut cu distincție și care are o prăză foarte frumoasă. Așa dar românul nu din sovinism cum accentuează unul kossuthiștilor din Beiuș — au intenționat remunerarea săngelui românesc, ci au voit să remunereze conduita, caracterul și meritile, ceea ce își să fie explicație și în faptul, că aderenții D-lui A. Popa au fost numai români, ci și dintre unguri și jidani foarte mulți. — Protopretorul Horváth însă încă își avea protegiatul său un ungur neașa!... nu putea doar să fie altcum.

Alta era deci voîntă generală și alta slujă Horváth. D-l Horváth însă cu destul de slabuță tactică, ca creștetul, ca în cazul necandidașei D-lui Popa să nu fie timbrat din partea părerii majorității orașului de omul interesant personal și de sovinist — la alegere nu s'a prezentat, ci a substituit pe sub-pretorul dându-i de bună seamă invitații relative la candidare.

Lovind și nimicind sără milă voîntă generală, călcând dorința unui oraș întreg sub preitor plenipotentat din partea protopretorului, pentru că despre bravul și eminențial nostru sub pretor Markovits nu presupunem, pe Dl Popa nu-l candidă, că astfel credea d-l Horváth că alegerea lui Béreney, protegiatul său va fi sigură. Dar că totuși să se măgulescă și înaintea românilor, a pus în candidare și un român, care însă nici când nu s'a prezentat în Beiuș, nu-l cunoaștem, nu știm ce platește, și a căruia alegere nu putea fi nici măcar visată. Aceasta era tinerul Octavian Sghimbă din Seliștea de Sibiu.

Eată dar prima probă de sentimentele lui Horváth, ce le păstrează față de români. Revoltați, indignați și scandalizați căci afară să se consulte unul dintre alegători fără deosebire de naționalitate dându-i expresiune nemulțumirii lor față de procedura protopretorului.

Laudă unuia și acelaiași sentiment, care a făcut în inimile tuturor alegătorilor văzând tristețul adevără, — că fulgerul a trecut verdictul majorității prin întreaga sală: „El (Horváth) ne-a jignit, noi vom sbrobi voîntă lui; vom vota pe necunoscutul Sghimbă”. Mi-a plăcut mult îsbucnirea a doi jidani emotionați zicându-mi: „Nu pasă la mine d-le de fi om reu, de fi om bun la mini votează cu Zgimpe, o cum drac chiamă la el”.

Și într'adevăr spre cea mai mare surprindere și uimire preste căteva minute

văd eşind din sală la vre-o 40 de figuri bătrâne după a căror sunte citem „Invincere! Triumf!”

Vorbău entuziasmati și de multe ori avai ocazie a auzi vorbele: „Frumos ne-am răsburat, foarte frumoasă! Un fapt remarcabil!

Rezultatul adevărat, că Dl Octavian Sghimbă pe care nu-l cunoaște un singur suflet din Beiuș, dar despre care acum suntem informați, că e un tiner distins și vre înăuntric, dintr-o recurență — respective 4 candidați, a fost ales cu aclamație.

Că astfel naufragiul suferit de Horváth e teribil, eor după acestea simptome, noi în momentul alegării am pus aripi iluзиilor formate despre el — lucru natural! — Atât!

Beiuș, 16 Aprilie 1902.

Don Corfridor.

NOUTĂȚI.

ARAD, 22 Aprilie n. 1902.

Dela curte. Din Viena se anunță că M. Sa va sosi la Budapesta la 28 ale curentei. La 6 Maiu deschide Delegația noastră, iar la 13 va fi mare recepție. La 10 Maiu se întorce la Viena, să ia parte la nunta arhiducesei Maria Christina cu principelul Salm.

Parastas. Duminecă s'a oficiat un parastas în biserică gr.-or. din Oradia Mare pentru decedatul episcop Iosif Goldiș. A celebrat P. C. Sa Vicarul V. Mangra, asistat de protopopul T. Păcală, de preotul G. Pap, capelanul militar I. Pap și capelanul P. Bodea.

In biserică din Velența a oficiat parastasul preotul Andrei Horvat.

Incualificabil. Consorțiul care și-a pus în gând să îl overească până și în instituționale noastre culturale cele măscumpe, numai că astfel doar-doar va slăbi poziția celor care nu-l vor episcop pe d-l Hamsea, în „Arad Közöny” dela 22 c. e.r. publică un articol în care sub cuvânt că atacă pe d-l Ciorogariu, denunță și mistifică. Între altele eată una din crimele ce zice că se petrec la preparandie:

„De altfel într'o preparandie a cărei elevi în mare parte sunt numai cu studii elementare și nu vorbesc ungurește, limba maghiară în 4 clase nu în 9 ore la olaltă, ci cel puțin în 15 ore ar trebui propus”...

Se mai formulează crima că nu e profesor special pentru limba maghiară; special d'acea s'a socotit pe sine cunoscutul individ Eugen Záslo, care, este adevărat, a fost îndepărtat dela institut. Nică d-l Ham-

sea și să se conune cu tine, să au să reușească acest gen și să meargă la Antiohia. Si ești eată acum tot păratul meu — în gloria mea amară, în loc să o vădă ca soția ta legitimă și pe tine soțul ei iubit, am sătătit-o mai bine și i-am legat de suflet, să văbie la Antonius, să fiu bine căci vorbim deja cu Daelius — că dacă vine aici, acest Antonius să nu va cădea la picioare ca un fruct copit, și așa să se întâmplat. În seara astă și-am și arătat reațrea planului.

Antonius iubește be Cleopatra și Cleopatra iubește pe Antonius; tu ești iubit, mie fusă îmi merg bine lucrurile — mie, care sunt mai amară și mai nefericită ca toate femeile din lume. Căci văzându-mă cum și-a rupt inima, mi s'a rupt și a mea, și n'am putut suporta mai de parte greutatea faptelor mele rele, și simțiam, că trebuie să spui total și să spimesc pedeapsa.

Numai am acum nimic de spus, acum una numai, că și mulțumesc pentru gălățea cu care m'au ascultat.

Indemnătă de amorul meu mare, am comis păcate de moarte contra ta. Te-am nimicit pe tine, am nimicit patria noastră, m'am nimicit pe mine insu-mi.

Fie mi răspălată moartea! Omoară-Harmachis! mor bucuros de sabia ta, înăuntru sărut și tășol. Omoară mă Harmachis și pleacă, căci dacă nu mă omori tu mă sinucid! Si căzu în genunchi între spini spre mine și-ai curat, ca să-mi infiți el pumnul. Ei eu în furia mea amintesc că am gata la asta, aducându-mă amintire,

sea însă nică vre unul dintre oamenii săi nu va îndrăsni vr'odată să spună că a fost perdere pentru scolă când dluș Záslo i s'a dat drumul. Cu toate acestea l-au găsit pe Záslo ca să scrie prin gazetele locale articole ca cel amintit.

Alegere. În cercul Chisiteului pentru mandatul pe deputat în Sinod majoritatea voturilor a intrunit-o dl C. Lazar, avocat în Recas.

Dela Academia Română. De membri corespondenți au fost aleși în secția științelor dl A. Saligny, chemist, în secția literară dl V. Onișiu și Andrei Bârsean, prof.

— Secțiunea literară s'a constituit alegându-se președinte dl T. Maiorescu, vicepreședinte dl Iosif Vulcan.

Banca „Arad Polgări”, care ajunsese la licuidare din cauza operațiunilor lui Pless directorul, s'a reactivat. Fostii acționari au ținut adică Duminecă adunarea în care după ce au decis reinființarea, s'a ales și direcția, în persoanele dl-or Urbán Iván, fișanul, ea președinte, iar directori Domonkos, Glick, Dr. Keresztes, Müller Isidor, Réthy Victor, Révész Adolf, Singer Israel, Szatmáry Miklós și Verbos Adam.

Alegările pentru congresul bisericesc sărbesc se vor face la 18—25 Maiu. Vor lupta, înfașă de partidul autonomist, trei partide: radicali, liberali și independenți făcă separati, de oare ce nu s'au prospects să se facă vre-o înțelegere între partide. Sigur e numai că majoritatea deputaților va fi oponență.

Biserică gr.-cat. nouă în Arad. P. S. Sa Episcopul Dr. D. Radu a înaintat la primăria din Arad acul privitor la clădirea unei biserici gr.-cat. române în Arad, în locul celei vechi. Primăria se va pronunța că de curând asupra acestelui afaceri.

✓ Medic la Băile Herculane. Suntem avisați, că dl Dr. A. M. Pop medic, cu 15 Mai a. c. își reincepe praxis medicală în Băile Herculane „Hotel Nestorovits”.

Sinucidere. Înainte cu o lună s'a mutat din Arad în Casovia o pereche tineră care se da de logodă: Hruka János, călăzor și Günfeld Regina.

Căile ferate Ungare.

Mersul Trenurilor.

— In vigoare dela 1 Octombrie 1901. —

Pleacă din Arad:**Spre Oradia**

Tren de persoane la orele	5.10 a. m.
Tren accelerat	8.18 a. m.
de persoane	11.20 a. m.
mixt	3.56 p. m.
accelerat	4.21 p. m.
de persoane	9.35 p. m.

Spre Ardeal:

Tren de persoane	6.35 a. m.
accelerat	12.11 p. m.
pană la Soborșin	2.04 p. m.
de persoane	4.30 p. m.
accelerat	7.28 p. m.

Spre Timișoara:

Tren de persoane	6.20 a. m.
" mixt "	11.56 a. m.

Spre Seghedin

Tren de persoane	7.12 a. m.
" "	4.09 p. m.

Spre Brad

Tren de persoane	6.25 a. m.
" mixt "	12.06 p. m.

Sosesc la Arad:**Dela Budapesta.**

Tren de persoane	6.05 a. m.
" mixt "	9.10 a. m.
accelerat	12.51 p. m.
de persoane	3.55 p. m.
accelerat	7.11 p. m.

Dinspre Ardeal.

Dela Soborșin la orele	6.50 a. m.
Tren de persoane	10.50 a. m.
" seara	2.30 p. m.
" Dela Râna după amiaz	2.30 p. m.
" Tren accelerat	4.06 p. m.

Dela Seghedin

Tren mixt seara	8.38 p. m.
" de persoane	7.06 p. m.

Dela Brad

Tren de persoane	8. a. m.
" mixt "	11.08 a. m.
" de persoane seara	6.36 p. m.

245/1902. tkvi sz.

Arverési hirdetmény kivonata.

A m.-radnai kir. jibiróság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Gerik Akim berzovai, lakos végrehajtónak, Dohanzsie Iuonné és társai, berzovai lakos végrehajtást szenvedettek elleni 133 kor. 98 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. jibiróság területén lévő, a berzovai 146. sz. tkvben A I 1., 2. 4., 5. rsz. 307, 308, 779, 1272, 1096. hrszámú külsőség és utána járó A I 6., 7. rsz. erdő és legelő illetőségre 578 kor. és a berzovai 561 tkvben A I 1. rsz 927 hrszámú ingatlanokra 189 korona megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi május hó 26-ik napján d. e. 9 órakor a Berzova községházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 57 korona 80 fill. illetve 13 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezékk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazágugyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékkel értékpapirokokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpéncnek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Mária-Radna, 1902. márcz. 12-én.

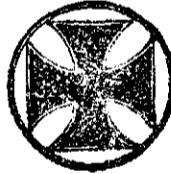
Kir. jibiróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Polgár,
kir. albitő

758 1-1

Cruce după electro-magnetică vindecă și inviorază sub garanție

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației săngelui, anemie, ameliile și tulburările de ureche, bătăile de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâini și picioare, reuma podagră, ischias, udul în pat, influență, în somnia epilepsia circulația neregulată.

lată a săngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicul se vindecă prin electricitate. Însusirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenește binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afișatoare, eară pe de alta parte și cel mai bun scut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atenție e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

In cancelaria mea se află atestate incuse în toate părțile lumii, care prețuiesc cu mulțumire invenția mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca își retrimită banii.

Unde ori-ce încercare s-a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atragh atenția P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolosit, pe cînd aparatul meu e în generă cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucii mele electro-magneticice o recomandă îndeosebi.

624 -68

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii care nu sunt mai vechi de 15 ani.

Expediție din centrul și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapest, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.

Spre binevoitoare luare aminte!

Avem onoare a aduce la cunoștință Onor. public român din Arad și provință, că ne-am aranjat cu totul din nou

atelierul de croitorie

în Arad strada bisericii (Templom-uteza), pregatim tot felul de haine bărbătesc și de copii. Croiul după ultima modă. Comandele se efectuesc grabnic și cu cea mai mare promptitudine.

Pe seama mult Onoraților preoți prăgătim reverență conform prescripciei.

Legătură directă cu primele fabrici de stofe din străinătate.

Răgându-ne de sprijinul Onoratului public român.

Semnăm cu stima:

Iosif Vuic și Francisc Dengelgei,

croitorie de haine bărbătesc

— in Arad, vis-avis de poșta. —

752 1-10

Fondat 1840.

Fondat 1840.

STEINZER N.

Prăvălie de materii de văpsit, zugravit și de lacuri exclusiv.

Arad, piata Andrassy Nr. 3.

754 1-5

Lack de cea mai bună calitate pentru paviment și lack cu luciu pentru parchet.

Vapsea,
Firnais,
Carbolineu,

Terpentin,
Uleiul de in,

Şerlack,
Brunolin,
Cleiu.

Toate necesariile pentru tâmplarie. Pensule. Modele pentru pereți. Deposu bogat de materialuri de specialitate. Comandele din provincie se execută punctual.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 217.

Cel mai placut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de coloare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nestricăios preparat se pot văpsi în coloare neagră sau brunetă: părul, barba și mustață. — Această coloare e permanentă și nu se poate deosebi de coloarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nicăi cu săpun nicăi cu apă caldă. E nestricăios și întrebuintarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărul păr, în câteva minute, îl dă atât de placută coloare blondărie, în coloarea inului, cenușie sau de ori-ce coloare dorită, fără ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți și cu atenție la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămăni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelui, în contra tusei măgărești, îngreșărilor, în contra tuturor boalelor de pept; în contra imbolnăvirii de gât, laringe, plămăni, în contra respirațiunilor grele, a boalei de pept și a astmelor etc.

Prețul: 50 fileri.

698 17-

SPIRIT CONTRA REUMEI
(spiritul »Markóss«)
se vinde în preț de 1 coroană.

S-a dovedit ea un preparat excelent în cazuri de boale de: reumatism, de cangreșă, amortirea mușchilor, răruiri de nervi, de crucea spinăril, de junghiu, paralizii, amorteașă de mușchi și vine, precum și pentru invigorarea pielei etc. La slăbire din pricina bătrâneței, precum și la oboselile turistilor, înainte și după ture mai lungi, ajăta mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numat în exterior). S-a probat în cazuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apothece și laborator chimic

Telefon 111.

Telefon 111.

în ARAD.